

ПРОТОКОЛ
засідання басейнової ради середнього Дніпра

28 жовтня 2019 року

№ 2

м. Київ

Головував: В.Максименко, голова басейнової ради середнього Дніпра.

Присутні: члени басейнової ради, представники органів виконавчої влади, наукових установ та інших організацій (за списком).

Усього 63 особи.

Регламент роботи:

- доповіді з основних питань – 15 хвилин;
- доповіді з різних питань – 5 хвилин;
- обговорення питань – 2 хвилини.

Порядок денний:

1. Розробка елементів плану управління річковим басейном Дніпра в 2019 році та наступні кроки на 2020 рік.

Доповідає: О. Коноваленко, міжнародний експерт.

2. Впровадження Директиви 2007/60/ЄС Європейського парламенту та Ради від 23 жовтня 2007 року про оцінку та управління ризиками затоплення.

Доповідає: П. Кропотов, головний спеціаліст відділу моніторингу, обліку надзвичайних ситуацій та пожеж ДСНС України.

3. Річки Дніпро та Рось: природні й антропогенні виклики та шляхи їх подолання.

3.1. Про використання сучасних технологій у дослідженнях екологічного стану дніпровських водосховищ.

Доповідає: В. Вишневський, доктор географічних наук, член національної спілки журналістів України.

3.2. Про причини сучасного маловоддя на річках України.

Доповідає: В. Гребінь, доктор географічних наук, професор кафедри гідрології та гідроекології Київського національного університету ім. Т.Г. Шевченка.

3.3. Сучасна ситуація в басейні р. Рось та шляхи вирішення проблемних питань.

Доповідає: П. Бабій, начальник Регіонального офісу водних ресурсів р.Рось.

3.4. Залучення громадськості до збереження водних ресурсів басейну Дніпра: гарні практики і майбутнє.

Доповідає: О. Марушевська, національний експерт.

4. Різне.

4.1. Проблематика Дніпра в межах м. Києва: забруднення, обміління, замулення та, як наслідок, деградація екосистеми.

Доповідає: О.Борисова, заступник начальника КП «Плесо» Київської міської державної адміністрації.

4.2. Перспектива створення рекреаційної зони відпочинку на р. Тетерів.

Доповідає: М.Урупа, заступник голови Басейнової ради, начальник БУВР середнього Дніпра.

4.3. План реалізації державного інвестиційного проекту «Реконструкція гідротехнічних споруд захисних масивів дніпровських водосховищ» на 2020 рік.

Доповідач: Панков В.М., заступник начальника міжрегіонального офісу захисних масивів дніпровських водосховищ.

1. Про розробку елементів плану управління річковим басейном Дніпра в 2019 році та наступні кроки на 2020 рік».

СЛУХАЛИ: Коноваленко О., міжнародний експерт.

У своєму виступі доповідач детально зупинився на виконаних роботах з розроблення планів управління річковими басейнами в 2019 році та щодо наступних кроків в 2020 році, відповідно до встановлених термінів Дорожньої карти. Водогосподарські організації Держводагентства за підтримки міжнародних експертів набувають досвіду Європейського Союзу в галузі управління водними ресурсами для досягнення доброї якості води, а також на різних етапах розробки Плану управління річковим басейном вони залучаються до роботи з його формування.

ВИСТУПИЛИ: М. Урупа, В.Гребінь.

ВИРІШИЛИ: Інформацію про розробку Планів управління річковими басейнами взяти до відома та використання у подальшій роботі.

2. «Впровадження Директиви 2007/60/ЄС Європейського парламенту та Ради від 23 жовтня 2007 року про оцінку та управління ризиками затоплення».

СЛУХАЛИ: П. Кропотова, головного спеціаліста відділу моніторингу, обліку надзвичайних ситуацій та пожеж ДСНС України.

Директива спрямована на запобігання, захист і зменшення негативного впливу повеней на здоров'я людей, довкілля та господарську діяльність. Директива стосується затоплення, які спричинені річками, гірськими потоками, морем у прибережних зонах та не поширюється на затоплення стічними водами. Директива передбачає розроблення Планів управління ризиками затоплення та їх узгодження з Планами управління річковими басейнами.

Для небезпечних територій розробляються карти загрози затоплення повенями, які трапляються раз на п'ятдесят або сто років з визначенням площ затоплення, глибини та швидкості течії. Також розробляються карти ризиків

затоплення на яких нанесені об'єкти інфраструктури, культурної спадщини, затоплення яких може мати негативні наслідки.

На даний час за інформацією ДСНС робота по формуванню Планів управління ризиками затоплення перебуває на стадії створення карт загрози та ризиків затоплення, що відповідає графіку виконання.

ВИСТУПИЛИ: П. Бабій, М. Урупа.

ВИРІШИЛИ:

1. Інформацію про розробку етапів плану управління ризиками затоплення взяти до відома.

3. Річки Дніпро та Рось: природні й антропогенні виклики та шляхи їх подолання.

3.1. Про використання сучасних технологій у дослідженнях екологічного стану дніпровських водосховищ.

СЛУХАЛИ: В.Вишневецького доктора географічних наук, члена національної спілки журналістів України.

Доповідач розповів, що за даними аерофотозйомки встановлено, що морфометричні характеристики дніпровських водосховищ за десятиліття існування змінилися, а саме зменшилися їх площі та об'єми. Внаслідок замулення та заростання водосховища втратили частину регулюючої здатності, на яку проектувались. Зазначені зміни не дають можливості вірно оцінити наявні запаси води у водосховищах та розрахувати точні водогосподарські баланси.

«Правила експлуатації водосховищ дніпровського каскаду», які були затверджені в 2002 р. на даний час потребують оновлення зважаючи на те, що після затвердження Правил експлуатації, на всіх шести ГЕС каскаду здійснено масштабну реконструкцію. За останні десятиліття відбулися значні зміни у природному середовищі, які також позначилися на експлуатації водосховищ, зокрема зменшення водності Дніпра. Дана проблема розглядалась на засіданні Громадської ради Держводагентства 28.10.2019 р. Рось та отримала підтримку присутніх з питання доцільності удосконалення правила експлуатації водосховищ Дніпровського каскаду.

ВИРІШИЛИ:

Підтримати пропозицію доповідача щодо необхідності розробки нових правил експлуатації Дніпровських водосховищ.

3.2. Про причини сучасного маловоддя на річках України.

СЛУХАЛИ: В. Гребня, доктора географічних наук, професора кафедри гідрології та гідроекології Київського національного університету ім.Т.Г.Шевченка.

Доповідач розкрив проблему маловоддя, яке спостерігається на території України за останнє десятиріччя. Цей природний процес пов'язаний з кліматичними змінами та підвищенням температури повітря.

Так в жовтні 2019 року водність нижча та близька до норми 61-95% спостерігається в середній течії Сіверського Дінця.

Низька водність 21-59% відмічається у Верхньому Дніпрі, у пригирловій ділянці р. Прип'ять та її притоках, на притоках середнього Дніпра (Сула, Псел, Самара), Південному Бузі, у верхів'ї Сіверського Дінця, на Дністрі та його притоці Стрій, а також на Пруті, притоці Дунаю.

Маловоддя із середньою витратою менше 20% від норми спостерігається на р. Рось у створі водпоста Корсунь-Шевченківський, Ворскла у створі водпостів Кобеляки, Оріль, Царичанка, де середня витрата дорівнює 12-18% норми.

Рівні ґрунтових вод знижуються, з 2013-2019 року спостерігається маловодна фаза, температура теплого періоду року на Поліссі досягла показників для Лісостепу.

ВИРІШИЛИ:

Інформацію прийняти до відома та практичного використання в роботі.

3.3. Сучасна ситуація в басейні р. Рось та шляхи вирішення проблемних питань.

СЛУХАЛИ: П. Бабія, начальника Регіонального офісу водних ресурсів р. Рось.

Основні проблемні питання в басейні р. Рось:

- щодо водозабезпечення – малий ефективний обсяг регулювання річкового стоку внаслідок замулення водосховищ (20 млн.м³); значна кількість безхазяйних гідротехнічних споруд на водосховищах та ставках (до 1700 шт.); недотримання режимів роботи водних об'єктів водокористувачами;

- з питань якісного стану вод – недосконалість систем водоочищення підприємств ЖКГ або їх відсутність; відсутність встановлених меж прибережних захисних смуг; незначна міра відповідальності за порушення водного законодавства.

ВИСТУПИЛИ: Є.Сенча, В.Гребінь,

ВИРІШИЛИ:

1. Створити робочу групу для забезпечення моніторингу ситуації в басейні р. Рось та прийняття заходів оперативного реагування в складі:

- Андрущенко Андрія Володимировича, заступник директора департаменту екології та природних ресурсів Київської облдержадміністрації;

- Вишневецького Віктора Івановича, члена Співки журналістів України;

- Гребня Василя Васильовича, доктора географічних наук, професора Київського національного університету ім. Тараса Шевченка;

- Коновалової Ніни Миколаївни, заступника начальника Басейнового управління водних ресурсів середнього Дніпра;

- Куліш Жанни Вікторівни, заступника начальника Регіонального офісу водних ресурсів у Черкаській області;

- Гайдая Олександра Васильовича, Корсунь-Шевченківського міського голову;

- Мікрюкова Віктора Павловича, директора Черкаської філії ЗЕА «Новосвіт»;

- Сенчі Євгена Віталійовича, ТОВ «Енергія – 1» Київська область;

- Центи́ла Леоні́да Васи́льовича, директора ТОВ «Агрофірма Колос», Київська область;

- Чауса Івана Володимировича, директора Білоцерківської організації роботодавців Київської обласної торгово-промислової палати;

- Гапонової Тетяни Василівни, члена Українського товариства природи.

2. Схвалити запропоновані заходи з покращення якісного стану води та екологічного стану річок в басейні р. Рось, а саме:

- встановлення меж водоохоронних зон та прибережних захисних смуг вздовж річок та навколо водойм, зокрема біля Стеблівського і Корсунь-Шевченківського водосховищ;

- встановлення меж зон санітарної охорони питного водозабору м. Корсунь-Шевченківський Черкаської області;

- проведення в межах прибережних захисних смуг заліснення та залуження;

- подовження водозабірної пристрою на Корсунь-Шевченківському водозаборі в сторону правого берега в зону з кращим водообміном і більшими глибинами;

- обладнання Стеблівського гідровузла на р. Рось мікроагрегатами сифонного типу;

- проведення щорічних весняних та осінніх промивок водосховищ на р. Рось, які здійснюються з 2009 року;

- проведення реконструкції та модернізації очисних споруд комунальних підприємств в басейні р. Рось, які забезпечують потреби питного водопостачання та водовідведення господарсько-побутових та дощових стоків;

- відновлення регулюючого об'єму водосховищ та реконструкція їх гідротехнічних споруд, які включені до державного інвестиційного проекту «Зменшення надмірної зарегульованості та покращення гідрологічного стану річки Рось»;

- підтримання екологічних витрат води на річках басейну шляхом встановлення режимів роботи водосховищ та ставків;

- передання на баланс органам місцевого самоврядування або водогосподарським організаціям безхазяйних гідротехнічних споруд;

- будівництво централізованої системи каналізування господарсько-побутових та дощових стоків в населених пунктах Корсунь-Шевченківського району, розташованих в береговій лінії водосховища.

3.4. Залучення громадськості до збереження водних ресурсів басейну Дніпра: гарні практики і майбутнє».

СЛУХАЛИ: О. Марушевську, національного експерта.

Доповідач ознайомив присутніх з досвідом роботи щодо екологізації широких верств населення України. Задача полягає в пошуку шляхів доведення до різновікової аудиторії цікавої, доступної інформації про збереження та покращення задовільної якості поверхневих вод річок та водойм з метою виховання в населення екологічної свідомості.

Зазначена просвітницька робота здійснюється шляхом:

- друку кольорових листівок («Чому цвіте Дніпро і як його врятувати?», «Обирай пральний засіб без вмісту сполук фосфору» та інші);
- виготовлення тематичних календарів, банерів, стел, стендів;
- залучення до збирання вторинної сировини (пластику) придатної для створення різних саморобних поділок або, як сировини для виготовлення протезів;
- створення мультиплікаційних фільмів з екологічною тематикою з новими героями («Пластиковий чоловічок», «Умний риба»);
- проведення громадських акцій «Чисті береги», святкування дня річок України («День Дніпра», «День Десни», День Сіверського Дінця» та інших);
- спілкування в електронній мережі.

ВИСТУПИЛИ: А. Забуга.

ВИРІШИЛИ:

Переїняти практичний досвід роботи та використати його в різних регіонах суббасейну середнього Дніпра.

4. Різне

4.1. Проблематика Дніпра в межах м. Києва: забруднення, обміління, замулення, як наслідок, деградація екосистеми.

СЛУХАЛИ: О.Борисову, заступника начальника КП «Плесо» Київської міської державної адміністрації.

Доповідачем були порушені питання негативного впливу на екосистему р. Дніпро через обміління, замулення русла, забруднення води внаслідок надходження забруднених стічних вод, та шляхи подолання цих негативних явищ.

ВИРІШИЛИ:

Прийняти інформацію до відома.

4.2. Про перспективу створення рекреаційної зони відпочинку на р. Тетерів.

СЛУХАЛИ: М. Урупу, заступника голови Басейнової ради, начальника БУВР середнього Дніпра.

ТОВ «Рафтінг Груп» має намір організувати туристичний маршрут для активного відпочинку на човнах та байдарках по руслу р. Тетерів від смт.Іванків до с. Страхолісся Іванківського району Київської області.

ТОВ «Рафтінг Груп» бажає виступити інвестором на виконання проектно-кошторисної документації з поліпшення санітарного стану р. Тетерів на даній річковій ділянці з виконання робіт із санітарної розчистки річки, та просить сприяння щодо підготовки трьохстороннього договору і визначення особи замовника.

ВИСТУПИЛИ: А. Забуга

ВИРІШИЛИ: Схвалити запропоновані заходи поліпшення санітарного стану р. Тетерів та сприяти розвитку рекреаційних об'єктів відпочинку в межах Київської області.

4.3. «Реконструкція гідротехнічних споруд захисних масивів дніпровських водосховищ на 2020 рік»

СЛУХАЛИ: В. Панкова, заступника начальника Міжрегіонального офісу захисних масивів дніпровських водосховищ.

В робочому проекті «Реконструкція гідротехнічних споруд захисних масивів дніпровських водосховищ» передбачено проведення робіт на захищеному масиві заплави р. Ірпін з реконструкцією Демидівської і Казаровицької захисних дамб та насосної станції.

Фінансове забезпечення проекту передбачено відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 22.07.2015 № 571 «Про деякі питання управління державними інвестиціями».

ВИСТУПИЛИ: М. Урупа, В. Максименко.

ВИРІШИЛИ: Схвалити пропозицію Міжрегіонального офісу захисних масивів дніпровських водосховищ щодо включення даного об'єкту «Реконструкція гідротехнічних споруд захисних масивів дніпровських водосховищ» до плану заходів на 2020 рік.

5. Членам басейнової ради середнього Дніпра надати виконавчому секретарю басейнової ради пропозиції до плану роботи басейнової ради у I півріччі 2020 року.

6. Чергове засідання басейнової ради середнього Дніпра провести у I півріччі 2020 року, місце проведення буде визначено додатково.

Виконавчий секретар

Н. Коновалова

Голова басейнової ради

В. Максименко